

Skupština Crne Gore

BILTEN OTVORENI PARLAMENT

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ◆ Broj 99 ◆ Decembar 2019. godine

SADRŽAJ

Zakonodavna i nadzorna aktivnost.....	2
Novosti iz Skupštine.....	6
Posjeta Delegacije Komiteta eksperata Evropske povelje za regionalne ili manjinske jezike	6
Delegacija Skupštine učestvovala na „Okruglom stolu na visokom nivou o procesu evropske integracije Zapadnog Balkana“ u Briselu i sastanku Odbora za vanjske poslove EP.....	6
Parlamentarni pojmovnik.....	6
Tema broja.....	7
Iz kataloga primljenih poklona.....	8
Kalendar.....	8

TEMA BROJA

62. plenarno zasjedanje Konferencije odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije (COSAC)

str.7

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

*Da li zname...
šta je stupanje zakona na snagu?*

str.6

SKUPŠTINA CRNE GORE - IZ KATALOGA PRIMLJENIH POKLONA

*Pokloni uručeni od strane predsjednika
Parlamenta Grčke*

str.8

OTVORENI PARLAMENT

Skupština Crne Gore

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ◆ Elektronsko izdanje ◆ Izlazi mjesечно ◆ Godina IX ◆ Broj 99 ◆ Decembar 2019. godine

UVOD

Poštovane/i čitateljke i čitaoci,

Pred vama su najvažnije informacije o aktivnostiima Skupštine Crne Gore u periodu od 1. do 31. decembra koje u formi mjesечноg biltena „Otvoreni parlament“ priprema Služba Skupštine Crne Gore.

Tokom decembra, održane su Šesta, Osma i Deveta sjednica Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2019. godini i Sedma posebna sjednica Drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2019. godini.

Odbori su tokom decembra razmotrili 31 predlog zakona, dva predloga odluke i jedan predlog rezolucije, te sproveli niz drugih aktivnosti u okviru nadzorne uloge.

Tema broja ovog izdanja biltena je održavanje 62. plenarnog zasijedanja Konferencije odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije (COSAC) u Helsinkiju.

Bilten se objavljuje svakog mjeseca i njime Skupština teži da približi svoj rad građanima Crne Gore.

Smatramo da je ova publikacija veoma značajna kao pouzdan izvor informacija o radu Skupštine i nadamo se da će vam biti od koristi. Ostajemo otvoreni za vaše komentare i sugestije, kao i kritike, koje nam mogu pomoći da naš rad učinimo što kvalitetnijim.

*S poštovanjem,
Služba Skupštine*

ZAKONODAVNA I NADZORNA AKTIVNOST

Na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2019. godini poslanici su usvojili: Zakon o kreditnim institucijama; Zakon o sanaciji kreditnih institucija; Zakon o zaštiti depozita; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma; Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture; Zakon o završnom računu budžeta Crne Gore za 2018. godinu sa: Izvještajem o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2018. godinu i Godišnjim izvještajem o izvršenim revizijama i aktivnostima DRI Crne Gore za period oktobar 2018 - oktobar 2019. godine; Zakon o javnim nabavkama; Zakon o javno - privatnom partnerstvu; Zakon o potvrđivanju Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim pitanjima; Zakon o izmjenama Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama; Zakon o dopuni Zakona o visokom obrazovanju; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama; Zakon o elektronskoj upravi; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu i Odluku o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u NATO misiju u Republici Irak. Takođe, Skupština je dala saglasnost na Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava.

U okviru tačke *Izbori i imenovanja za Zaštitnika ljudskih prava i sloboda* Crne Gore imenovan je Siniša Bjeković. Takođe, izabrana su dva člana Savjeta Agencije za elektronske medije, Boris Raonić i Rajko Todorović.

Na Osmoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja u 2019. godini poslanici su usvojili: Zakon o radu; Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena; Zakon o zaštiti morske sredine; Zakon o izmjeni Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga i Zakon o izmjeni Zakona o crnogorskom državljanstvu.

Na Devetoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja u 2019. godini poslanici su usvojili: Zakon o slobodi vjeroslovija ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica; Zakon o budžetu Crne Gore za 2020. godinu; Zakon o zaduživanju Crne Gore za 2020. godinu; finansijske planove sa planovima rada za 2020. godinu nezavisnih regulatornih tijela, i to: Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Regulatorne agencije za energetiku, Agencije za nadzor osiguranja, Komisije za tržište kapitala, Agencije za ljekove i medicinska sredstva i Agencije za elektronske medije; Zakon o izboru, upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnom redu i miru; Zakon o ulaganju u konsolidaciju i razvoj društva za transport putnika i robe u vazdušnom saobraćaju „Montenegro Airlines“ A.D. Podgorica; Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore i Zakon o dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.

U okviru tačke *Izbori i imenovanja* za viceguvernerku Centralne Banke Crne Gore imenovana je Zorica Kalezić.

Takođe, Skupština je usvojila Odluku o imenovanju predsjednika i dva člana Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

Na Sedmoj Posebnoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2019. godini, u okviru tačke dnevnog reda *Premijerski sat i Poslanička pitanja*, na pitanja poslanika odgovarali su premijer Duško Marković i ministri u Vladi Crne Gore. Premijeru je postavljeno sedam pitanja, dok je ministrima postavljeno 79 pitanja.

Predlozi zakona razmatrani na odborima

- **Predlog zakona o dopuni zakona o visokom obrazovanju** razmotrili su Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2018. godinu** razmotrio je Odbor za bezbjednost i odbranu i predložio Skupštini da ga usvoji.

- **Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2020. godinu** razmotrili su Odbor za bezbjednost i odbranu, Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, Odbor za rodnu ravnopravnost, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, Odbor za ljudska prava i slobode, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike, te usvojili mišljenje koje će dostaviti matičnom odboru. Predlog zakona su razmotrili i Zakonodavni odbor i Odbor za ekonomiju, finansije i budžet koji su predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim pitanjima** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o javnim nabavkama** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama** razmotrio je Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i predložio je Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o elektronskoj upravi** razmotrio je Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i predložio je Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena** razmotrili su Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o zaštiti morske sredine** razmotrili su Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o statusu između Crne Gore i Evropske Unije o aktivnostima koje sprovodi Evropska agencija za graničnu i obalsku stražu u Crnoj Gori** razmotrio je Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i predložio

je Skupštini da ga usvoji.

- **Predlog zakona o potvrđivanju Protokola kojim se mijenja i dopunjava Dodatni protokol uz Konvenciju o transferu osuđenih lica** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske kojim se dopunjava Evropska konvencija o ekstradiciji od 13. decembra 1957. godine i koji ima za cilj olakšavanje njene primjene** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Protokola iz Nagoje o pristupu genetičkim resursima i pravednoj i jednakoj raspodjeli koristi koje proističu iz njihovog korišćenja uz Konvenciju o biološkoj raznovrsnosti** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka** razmotrio je Odbor za bezbjednost i odbranu i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o radu** razmotrili su Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji. Isti predlog razmotrio je i Odbor za rodnu ravnopravnost, u dijelu svoje nadležnosti, te dostavio mišljenje matičnom odboru.
- **Predlog zakona o izmjeni Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o ulaganju u konsolidaciju i razvoj Društva za transport putnika i robe u vazdušnom saobraćaju „Montenegro Airlines“ a.d. Podgorica** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izboru, upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom redu i miru** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjeni Zakona o crnogorskom državljanstvu** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izboru poslanika i odbornika** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji. Takođe, predlog je razmotrio i Odbor za rodnu ravnopravnost, u dijelu svoje nadležnosti, te u vezi sa tim dostavio mišljenje matičnom Odboru.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.

- **Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o dopuni Krivičnog zakonika Crne Gore** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica** razmotrili su Odbor za ljudska prava i slobode i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji. Takođe, predlog je razmotrio i Odbor za rodnu ravnopravnost, u dijelu svoje nadležnosti, te u vezi sa tim dostavio mišljenje matičnom Odboru.

Ostali akti razmatrani na odborima

- **Predlog odluke o davanju saglasnosti na Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za ljudska prava i slobode i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog odluke o zaduživanju Crne Gore za 2020. godinu** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog rezolucije o očuvanju aerodroma Crne Gore** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, koji je odlučio da predloži Skupštini da ga ne usvoji. Isti predlog je razmotrio i Zakonodavni odbor koji je predložio Skupštini da ga usvoji.

Ostale aktivnosti radnih tijela

- Na 96. sjednici **Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu**, održanoj 23. decembra, Odbor je razmotrio Posebni izvještaj o radu Državnog tužilaštva za period januar - novembar 2019. godine.
- Na 51. sjednici **Odbora za bezbjednost i odbranu**, održanoj 30. decembra, sprovedeno je kontrolno saslušanje direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, ministra unutrašnjih poslova, direktora Uprave policije, ministra odbrane i generalnog direktora Obavještajno bezbjednosnog direktorata u Ministarstvu odbrane, na temu: „Konkretni oblici hibridnog rata protiv Crne Gore proteklih godina, njegovi nosioci, kao i sposobljenost nadležnih državnih organa u borbi protiv hibridnog rata i mjere i konkretne radnje koje su preduzete u svakom od evidentiranih slučajeva“. Odbor je detaljno upoznat sa aktuelnom bezbjednosnom situacijom, faktorima i trendovima u odnosu na predmetnu oblast, sa posebnim fokusom na postupanje

nadležnih institucija i njihovu sposobnost u kontekstu borbe protiv hibridnih prijetnji.

- Na 69. sjednici **Odbora za međunarodne odnose i interesene**, održanoj 23. decembra, sprovedeno je kontrolno saslušanje ministra vanjskih poslova prof. dr Srđana Darmanovića, na temu: „Analiza funkcionisanja diplomatsko - konzularnih predstavnicištava Crne Gore, sa akcentom na prava i dužnosti diplomata i drugih zaposlenih u Ministarstvu vanjskih poslova i diplomatsko - konzularnim predstavnicištvima“.
- Na 35. sjednici **Odbora za evropske integracije**, održanoj 13. decembra, predsjednik i članovi Odbora za evropske integracije održali su konsultativno saslušanje predstavnika nadležnih institucija na temu izazova u pregovaračkom poglavljju 27 - Životna sredina i klimatske promjene. Sjednici su prisustvovali Marko Mrdak, zamjenik glavnog pregovarača za poglavlja pravne tekovine EU, Ivana Vojinović, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu i pregovarač za poglavlje 27 i Dragan Asanović, generalni direktor za upravljanje otpadom i komunalni razvoj u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, te Nikola Medenica, direktor Agencije za prirodu i zaštitu životne sredine i Elvir Klica, direktor JP Nacionalni parkovi. Predsjednik Odbora Slaven Radunović ukazao je na značaj teme ne samo sa aspekta dinamike pregovora i procesa evropskih integracija, već zdravljala građana Crne Gore. Podsjetio je da konsultativno saslušanje predstavlja dio inicijative Odbora za evropske integracije za pojačan nadzor nad aktivnostima nadležnih institucija u okviru posebno važnih pregovaračkih poglavlja, te predstavio iskustvo poslanika u okviru tematskih posjeta, koje je Odbor organizovao u pojedinim opštinama, u protekla dva mjeseca. U razgovoru sa članovima Odbora, predstavnici nadležnih institucija kazali su da je, sa aspekta dinamike pregovora u ovom poglavljju, potrebno ispuniti osam završnih mjerila za zatvaranje poglavlja, te posvetiti pažnju aktivnostima u odnosu na strateški plan za ispunjavanje obaveza u ovoj u oblasti, u koju je od 2016. godine uloženo preko 200 miliona eura. Tokom konstruktivne rasprave koja je uslijedila, članovi Odbora najviše su bili zainteresovani za pitanja utvrđivanja odgovornosti za negativan odnos prema očuvanju životne sredine, uticaj kapitalnih projekata na životnu sredinu, postojanja kontrolnih mehanizama u sprovođenju integrisanih dozvola (IPPC), te izradi studije uticaja. Tražena su i konkretna pojašnjenja u vezi sa ekološkom rekonstrukcijom termoelektrane u Pljevljima, očuvanjem Skadarskog jezera kao posebno važnog močvarnog područja, uticajem kruzera na more i vazduh u Bokokotorskom zalivu, uklanjanju i tretiranju grita iz bivšeg brodogradilišta Bijela, kao i modelu upravljanja ulcinjskom Solanom. Prisutni su se saglasili da su dijalog i saradnja nadležnih državnih institucija i predstavnika civilnog važni za

rješavanje problema u ovoj oblasti, ne samo kroz edukaciju nego utvrđivanje institucionalne i vaninstitucionalne odgovornosti.

- Na 101. sjednici **Odbora za ekonomiju, finansije i budžet**, održanoj 24. decembra, Odbor se upoznao sa Finansijskim planom Centralne banke Crne Gore za 2020. godinu i Nacrtom programa ekonomskih reformi (PER) za Crnu Goru za period 2020-2022. godina.
- Na 46. sjednici **Odbora za ljudska prava i slobode**, održanoj 3. decembra, članovi Odbora su razmotrili Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019 - 2024. godine i Akcioni plan za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2019. godinu.
- Odbor je na 48. sjednici, održanoj 11. decembra 2019. godine, u skladu sa Planom aktivnosti za 2019. godinu, održao Kontrolno saslušanje ministra za ljudska i manjinska prava Mehmeda Zenke i ministarke javne uprave Suzane Pribilović.
- Na 72. sjednici **Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje**, održanoj 18. decembra, sprovedeno je konsultativno saslušanje (rasprava) na temu: „Revitalizacija i zaštita Maslinade i Uvale Valdanos“.
- Na 58. sjednici **Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje**, održanoj 2. decembra, sprovedeno je Konsultativno saslušanje, na temu: „Oduzimanje i vraćanje poslovne sposobnosti“.
- Na 27. sjednici **Odbora za antikorupciju**, održanoj 4. decembra, članovi Odbora su izabrali poslanika Danijela Živkovića za zamjenika predsjednika Odbora za antikorupciju.
- Na 28. sjednici, održanoj 25. decembra, sprovedeno je konsultativno saslušanje na temu: „Prevencija korupcije - lobiranje i zviždači“.
- Na 79. sjednici **Administrativnog odbora**, održanoj 12. decembra, Odbor je donio Pravilnik o bližim mjerilima, načinu i postupku ocjenjivanja rada državnih službenika i namještenika u Službi Skupštine Crne Gore.
- Na 80. sjednici Odbora, održanoj 12. decembra, Odbor je u nastavku postupka imenovanja predsjednika i članova Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama utvrdio Predlog odluke. Odbor je odlučio da predloži Skupštini da za predsjednika imenuje Sretena Radonjića, a da za članove Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama imenuje Muhameda Gjokaja i Bojana Obrenovića.

NOVOSTI IZ SKUPŠTINE

Posjeta Delegacije Komiteta eksperata Evropske povelje za regionalne ili manjinske jezike

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Halil Duković i poslanica Branka Tanasijević sastali su se 13. decembra, sa Delegacijom Komiteta eksperata Evropske povelje za regionalne ili manjinske jezike. Delegacija je boravila u trodnevnoj posjeti Crnoj Gori radi praćenja poštovanja odredbi Povelje, u okviru procesa evaluacije Petog izvještaja Crne Gore o sprovođenju Evropske povelje. Predsjednik Odbora je, između ostalog, informisao eksperte o tome da poslanici albanske nacionalnosti u Skupštini imaju mogućnost upotrebe maternjeg jezika, jer je Poslovnikom propisano da poslanik čiji jezik nije službeni jezik u Crnoj Gori ima pravo da na sjednici

Skupštine govori na svom jeziku, s tim što je dužan da, ukoliko želi da koristi to pravo, o tome blagovremeno obavijesti generalnog sekretara, kako bi se obezbijedio prevod na službeni jezik. Eksperati smatraju da bi bilo dobro da se u vrtićima u lokalnim sredinama u kojima pripadnici manjinskih naroda čine većinu uvede dvojezično obrazovanje kako bi se i na taj način smanjila etnička distanca, ali i razmisli o preduzimanju preventivnih i korektivnih mjera u cilju prevencije lingvističke i etničke segregacije, s jedne strane i doprinese interkulturnom dijalogu među pripadnicima različitih etničkih zajednica i poboljša prekogranični odnos manjina sa narodima iz regiona, s druge strane.

Delegacija Skupštine učestvovala na „Okruglom stolu na visokom nivou o procesu evropske integracije Zapadnog Balkana“ u Briselu i sastanku Odbora za vanjske poslove EP

Delegacija Skupštine u sastavu: Nikola Rakočević, Milutin Đukanović, Boris Mugoša i Ranko Krivokapić, učestvovala je na „Okruglom stolu na visokom nivou o procesu evropske integracije Zapadnog Balkana“, kao i na sastanku Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta održanim 3. i 4. decembra u Briselu. Poslanici su imali priliku da razgovaraju na teme: „Izgledi daljeg proširenja EU – nove perspektive“ i „Uloga parlamenta u sprovođenju reformske agende“. Delegacija Skupštine Crne Gore tokom boravka u Briselu prisustvovala je i sastanku Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta sa odborima za vanjske poslove nacionalnih parlamenta zemalja članica EU. Sastanak je bio posvećen temama koje se odnose na prioritete vanjske politike EU tokom mandata novog sastava Evropske komisije kao i budućnost politike proširenja Unije. Visoki briselski zvaničnici su istakli da će nova Evropska komisija ostati posvećena politici proširenja Unije, te tražiti prilike da dodatno intenzivira saradnju i bolju inte-

graciju zemalja Zapadnog Balkana u ključne politike EU prije samog članstva. Istaknuto je da EU želi da

proces proširenja bude dinamičniji i naglašeno da institucionalna reforma i konsolidacija Unije nisu preduslovi za proširenje. Na sastancima održanim u Briselu konstatovano je nesporno prisustvo konzusa među članicama EU, da je proširenje Unije na Zapadni Balkan prioritet, uprkos različitim gledištima na koji način proces proširenja treba sprovoditi.

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

Stupanje zakona na snagu odnosi se na momenat od kojeg zakon proizvodi pravno dejstvo. Zakon stupa na snagu, po protoku određenog, ustavom utvrđenog roka od njegovog objavljivanja (*vacatio legis*). Prema Ustavu Crne Gore, zakon i drugi propis objavljuje se prije stupanja na snagu, a stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja. Izuzetno, kada za to postoje razlozi utvrđeni u postupku donošenja, zakon i drugi propis može stupiti na snagu najranije danom objavljivanja. Zakon, takođe, može stupiti na snagu i kasnije, odnosno može se odložiti njegova primjena ili primjena pojedinih odredbi u izuzetnim situacijama, i tada sam zakon sadrži odredbu o danu stupanja na snagu i odloženoj primjeni.¹

¹ Doc. dr Komar, Olivera, Prof. dr Ivana Jelić, Nataša Komnenić, Irena Mijanović, Jelena Radonjić, Vlatko Šćepanović, Parlamentarni leksikon, Podgorica, Skupština Crne Gore 2016., str:129.

TEMA BROJA

62. plenarno zasjedanje Konferencije odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije (COSAC)

U okviru finskog predsjedavanja Savjetu EU, 2. i 3. decembra, organizovano je 62. plenarno zasjedanje Konferencije odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije (COSAC) u Helsinkiju. U ime Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, zasjedanju je prisustvovao predsjednik Odbora Slaven Radunović, a zasjedanje je otvoreno sesijom posvećenom prioritetima finskog predsjedavanja Savjetu EU.

Među ključnim dešavanjima istaknuti su: imenovanje i izbor novog rukovodstva u institucijama EU, osiguravanje konkretnih benefita za Uniju i njene zemlje članice kroz pripremu Višegodišnjeg finansijskog okvira, jačanje socijalne i ekonomske kohezije,

te globalne uloge Unije u suočavanju sa klimatskim promjenama, kao i napredak u pregovorima o Bregzitu. Poslanik Radunović je istakao da jačanje socijalne, ekonomske i ekološke Evrope i vladavina prava u državama članicama služi kao pozitivan primjer za reformske procese u zemljama Zapadnog Balkana. Dodao je da je proces pristupanja EU posebno značajan sa aspekta ukupne demokratizacije crnogorskog društva, a poseban izazov ostaje adekvatna implementacija usvojene pravne tekovine Unije i ostvarivanje konkretnih rezultata, o čemu svjedoči i nedavno objavljeni *Non paper* Evropske komisije o napretku pregovora u poglavljima 23 i 24. Parlamentarci su podržali dalje proširenje EU, uz zaključak da će politika proširenja na zemlje Zapadnog Balkana i dalje biti na evropskoj agendi. Takođe, ukazali su na značaj rješavanja izazova migracija, dalje parlamentarizacije evropske politike, te daljeg unapređenja dijaloga između nacionalnih parlamenta i vlada. Istaknuta je solidarnost kao ključna vrijednost Unije i potreba stalnog „osluškivanja“ potreba njenih građana. Bilo je riječi i o energetici, digitalizaciji Unije, socijalnim pra-

vima, te bezbjednosnoj i odbrambenoj politici, sa posebnim fokusom na sigurnost granica EU.

Druga sesija bila je posvećena promovisanju temeljnih prava i vladavini prava u EU, imajući u vidu obilježavanje desete godišnjice od usvajanja Lisabonskog ugovora i stupanja na snagu Povelje EU o osnovnim pravima. Učesnici COSAC-a istakli su da Povelja predstavlja evropsku *Magna carta*, ali i zaključili da ukoliko postoje nedostaci u legislativi, koji utiču na funkcionisanje jedinstvenog tržišta i sprovođenje evropskih politika, Unija i njene države članice imaju legitimne razloge za djelovanje i rješavanje datih pitanja. Na kraju diskusije, parlamentarci su se posebno osvrnuli na ključne ciljeve novog evropskog rukovodstva – reformu Zajedničke poljoprivredne politike, Evropski zeleni plan, digitalno razdoblje Evrope, konferenciju o budućnosti Evrope, zaštitu evropskog načina života, snažniju ulogu Evrope u svijetu i novi podsticaj njenoj demokratiji.

U okviru sesije posvećene klimatskoj strategiji Evrope, poslanici su razmijenili mišljenja o novim tzv. zelenim radnim mjestima, ostvarivanju ciljeva Pariškog sporazuma, inovativnim tehnologijama i „zelenim“ industrijama, obnovljivim izvorima energije i smanjivanju emisije ugljen-dioksida, finansijskoj podršci za dekarbonizaciju energetskog sektora, održivosti klimatske strategije, te ulozi građana i preduzeća i adekvatnoj kaznenoj politici. Tokom dvo-dnevнog zasjedanja, prisutnima su se obratili: Antti Rina (*Antti Rinne*), premijer Finske, Maroš Ševčović, potpredsjednik Evropske komisije, Michel Barnier (*Michel Barnier*), šef Radne grupe za odnose Unije sa Ujedinjenim Kraljevstvom, Merid MekGinis (*Mairead McGuinness*), prva potpredsjednica Evropskog parlamenta, Matti Vanhanen (*Matti Vanhanen*), predsjednik finskog Parlamenta i Satu Hasi (*Satu Hassi*), predsjednica Velikog odbora finskog Parlamenta.

SKUPŠTINA CRNE GORE - IZ KATALOGA PRIMLJENIH POKLONA

Naziv: SLIKA U FASIKLI I TEKSTOVI 1

Zemlja porijekla: GRČKA

Uručen od strane: PREDSJEDNIKA PARLAMENTA
GRČKE

Primalac: PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE

Datum prijema: 24. 10. 2014.

Naziv: SLIKA U FASIKLI I TEKSTOVI 2

Zemlja porijekla: GRČKA

Uručen od strane: PREDSJEDNIKA PARLAMENTA
GRČKE

Primalac: PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE

Datum prijema: 24. 10. 2014.

KALENDAR

1. decembar

- Delegacija Skupštine predvođena potpredsjednikom i predsjednikom Grupe prijateljstva sa Parl-

mentom Albanije Gencijem Nimanbegu posjetila je zemljotresom pogodjena područja u Albaniji. Potpredsjednik Nimanbegu je u ime delegacije poslao poruku solidarnosti albanskom narodu i albanskim vlastima, uz želju da se posljedice

zemljotresa u što kraćem roku prevaziđu. Obavijestio je sagovornike da će parlamentarna delegacija izvijestiti Skupštinu o podacima dobijenim na terenu, u cilju pronaalaženja načina da se pruži neophodna pomoć prijateljskoj susjednoj državi. Delegacija u sastavu: Luiđ Škrelja, Halil Duković, Ana Nikolić, Mirsad Murić, Nedžad Drešević i Daniela Pavićević susrela se sa premijerom Albanije Edijem Ramom i ministrom turizma i životne sredine Blendijem Klosijem i potpredsjednicom Parlamenta Republike Albanije Vasilikom Husi.

2. decembar

- Predsjednik Skupštine Ivan Brajović primio je ambasadorku Republike Turske u Crnoj Gori Songul Ozan i iskazao zadovoljstvo činjenicom da dvije države u kontinuitetu razvijaju prijateljske odnose i dobru ekonomsku saradnju. Ambasadorka Ozan uručila je zvanični poziv predsjednika Velike narodne skupštine Republike Turske Mustafe Šentopa predsjedniku Brajoviću da posjeti Tursku u na-

KALENDAR

rednom periodu. Sagovornici su razmijenili mišljenja o značaju stabilnosti regiona kojima pripadaju Crna Gora i Turska, kao i o integracionim procesima zemalja kandidata.

upština Crne Gore

- Članica Odbora za ljudska prava i slobode Ljiljana Đurašković učestvovala je na okruglom stolu „Učešće lica sa invaliditetom u političkom i javnom životu“ koji je, u susret Međunarodnom danu osoba sa invaliditetom, organizovalo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava. Poslanica Đurašković je ocijenila da je aktivnošću nadležnih državnih organa postignut izvjestan napredak, prvenstveno u usklađivanju zakonodavstva sa relevantnim

međunarodnim standardima u ovoj oblasti. Podsjetila je da je Skupština donijela Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, koji je u potpunosti usklađen sa svim direktivama i međunarodnim zakonodavstvom u ovoj oblasti. Konstatovano je da postoje brojni problemi i nedostaci koji su vezani za: nedovoljnu pristupačnost državnih institucija osobama sa inva-

liditetom, oduzimanje i vraćanje poslovne sposobnosti, personalnu asistenciju, ostvarivanje biračkog prava, primjenu medicinskog modela pristupa invaliditetu, nedovoljnu pristupačnost političkih kampanja osobama sa oštećenim vidom i sluhom i nedovoljnu spremnost političkih partija da uključe osobe sa invaliditetom u politički i javni život Crne Gore.

- U okviru finskog predsjedavanja Savjetu EU, 2. i 3. decembra, organizovano je 62. plenarno zasjedanje Konferencije odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije (COSAC) u Helsinkiju.

3. decembar

- Delegacija Skupštine Crne Gore učestvovala je na „Okruglom stolu na visokom nivou o procesu evropske integracije Zapadnog Balkana“ i prisustvovala sastanku Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta sa odborima za vanjske poslove nacionalnih parlamentarnih zemalja članica EU održanim 3. i 4. decembra u Briselu.

6. decembar

- Članovi Odbora za ekonomiju, finansije i budžet održali su sastanak sa direktorom Sekretarijata Energetske zajednice Janezom Kopačem, koji je predstavio Godišnji implementacioni izvještaj Sekretarijata za 2019. godinu u dijelu koji se odnosi na Crnu Goru, kao i stanje u evropskim integracijama u oblasti energetike. Članovi Odbora su upoznati

sa viđenjem Energetske zajednice o stanju u Crnoj Gori, u oblastima: električne energije, gasa, nafte,

KALENDAR

obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti, zaštite životne sredine i klime. U odnosu na druge zemlje ugovornice Energetske zajednice, Crna Gora je najuspješnija i najprogresivnija država u ostvarivanju energetskih reformi među zemljama Ugovornim stranama Energetske zajednice. Prema prezentovanim podacima, ocijenjeno je da Crna Gora prednjači u oblastima električne energije, obnovljivih izvora energije i životne sredine, dok je s druge strane ukazano na potrebu inteziviranja aktivnosti tamo gdje je nizak nivo preuzimanja i implementacije pravne tekovine EZ, a to je oblast nafte i naftnih derivata.

10. decembar

- Član Odbora za ljudska prava i slobode Mirsad Murić učestvovao je na konferenciji „Poštovanje ljudskih prava lica sa intelektualnim smetnjama“. Konferenciju, povodom obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava, organizovali su Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, Savjet Evrope i NVO „Gradanska alijansa“. Prema poslednjem Izvještaju Evropske komisije, u Crnoj Gori je ostvaren mali napredak po pitanju poštovanja prava lica sa invaliditetom i na planu usklađivanja zakonodavstva sa Konvencijom UN o pravima osoba sa invaliditetom. Potrebno je da Crna Gora usvoji akcioni plan za adresiranje preporuka Komiteta UN za prava osoba sa invaliditetom i da obezbijedi adekvatnu i transparentnu potrošnju sredstava iz Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

12. decembar

- U okviru posjete ODIHR-a Skupštini, održan je sastanak sa članovima Radnog odbora 1 Odbora za sveobuhvatnu reformu izbornog i drugog zakonodavstva. Eksperti su se sastali i sa potpredsjednikom Skupštine i predsjednikom Odbora Branimirom Gvozdenovićem, kako bi razgovarali o dosadašnjem učinku rada, ali i budućim koracima u pogledu reforme i realizaciji zadatih ciljeva Odbora. Bilo je riječi i o: načinu izbora članova izbornih komisija, verifičaciji potpisa podrške potrebnih za registraciju izbornih lista i rješavanju pitanja pristupa

biračkim mjestima licima sa invaliditetom, a predstavljeni su i primjeri dobre prakse i usklađenost predloga sa međunarodnim standardima, sve u cilju izrade kvalitetnih zakonskih rješenja, koji će rezultirati adekvatnom primjenom u praksi. Delegaciju ODIHR-a činili su: Aleksandar Šlik, Julija Šipilova

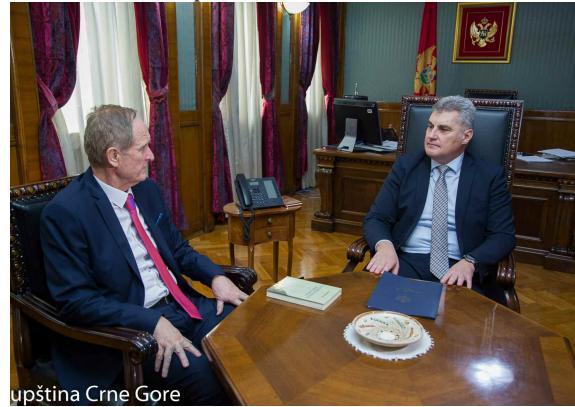

Skupština Crne Gore

i Raul Muresan. U ime Radnog odbora 1 sastanku su prisustvovali poslanici: Marta Šćepanović, Jovanka Laličić, Boris Mugoša i Nedeljko Rudović.

13. decembar

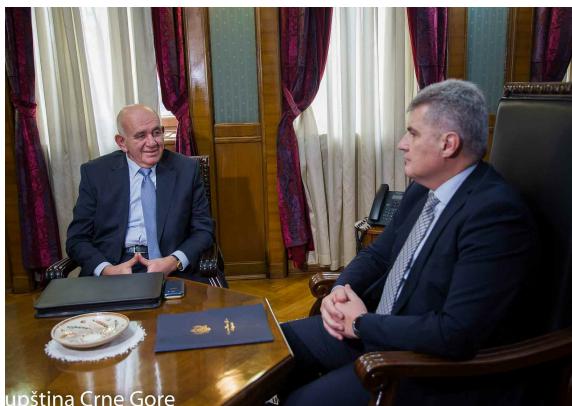
- Predsjednik Skupštine Ivan Brajović primio je ambasadora Republike Srbije u Crnoj Gori Zorana Bingulca povodom okončanja njegove diplomatske misije. Predsjednik Brajović je zahvalio ambasadoru Bingulcu na njegovim radnim aktivnostima tokom mandata sa ciljem boljeg razumijevanja dvije države. Sagovornici su istakli značajnim odličnu saradnju dva parlamenta kako bilateralno tako i na međunarodnom planu.

Skupština Crne Gore

- Predsjednik Skupštine primio je novoimenovanog ambasadora Republike Grčke u Crnoj Gori Panajo-

tisa Parcosa. Predsjednik Brajović je ocijenio da Crna Gora i Grčka dijele vanjskopolitičke prioritete i uspješno sarađuju u okviru NATO struktura. Takođe, izrazio je zahvalnost Grčkoj na kontinuiranoj podršci na evropskom putu Crne Gore, uz očekivanje da podrška neće izostati ni u narednom periodu. Sagovornici su se saglasili da sve države Zapadnog Balkana treba da postanu članice Evropske unije, poštujući princip regate. Bilo je riječi o jačanju saradnje parlamenta, jer oni predstavljaju važan dio sistema demokratskih društava, kao i ekonomski razmjene dvije prijateljske države.

- Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Halil Duković i poslanica Branka Tanasijević sastali su se sa Delegacijom Komiteta eksperata Evropske povjelje za regionalne ili manjinske jezike.

16. decembar

- Članovi Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije posjetili su Institut „Dr Simo Milošević“ u Igalu. Predsjednik Komisije Nikola Divanović i članovi: Mihailo Andušić i Radule Novović sastali su se sa izvršnom direktoricom Instituta Gordonom Rajović i razgovarali o poslovanju Instituta, predstojećoj privatizaciji, potrebnim ulaganjima i neophodnim investicijama u Institut. Predstavnici Komisije su obišli Institut i upoznali se sa postojećim stanjem u njemu.

17. decembar

- Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Halil Duković i članica Odbora Branka Tanasijević, posjetili su NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ i lokalno Udruženje roditelja djece sa teškoćama u razvoju u Podgorici. Posjeta je nastavak kontinuirane i kvalitetne saradnje Odbora za ljudska prava i slobode i NVO započete 2010. godine, a organizovana je radi upoznavanja članova Odbora

sa radom ove NVO, aktualnim projektima koje realizuje i uslugama u oblasti socijalne i dječje zaštite koje pruža djeci sa smetnjama u razvoju. Predsjednik Odbora je zaključio da su problemi sa kojima se susreću nevladine organizacije i roditelji lica sa smetnjama u razvoju brojni i poručio da će Odbor, u skladu sa svojom nadležnošću, nastojati da doprinese njihovom rješavanju. Dogovoren je da se u prvom kvartalu 2020. godine održi novi sastanak kako bi se poslanici detaljnije upoznali sa problemima sa kojima se ove organizacije suočavaju i sagledali aktivnosti realizovane između dva sastanka.

23. decembar

- Na drugoj sjednici Odbora za praćenje realizacije Odluke o davanju u dugoročni zakup lokaliteta ostrvo Lastavica sa tvrđavom „Mamula“, Opština Herceg Novi i Odluke o prihvatanju Aneksa broj 1 Ugovora o zakupu hotela „Kraljičina plaža“ Budva, članovi Odbora razmotrili su izvještaje o realizovanim investicionim i drugim aktivnostima po osnovu Ugovora o dugoročnom zakupu lokaliteta ostrvo Lastavica sa tvrđavom „Mamula“, Herceg Novi za 2017. i 2018. godinu.

27. decembar

- Predsjednik Skupštine primio je ambasadora Islamske Republike Iran u Crnoj Gori Huseina Molu Abdulahija, povodom okončanja njegove diplomatske misije. Brajović je zahvalio na unapređenju odnosa dvije države, koje imaju dobre i prijateljske odnose. Uzakavši na značaj koji Crna Gora pridaje razvoju parlamentarne saradnje, naglasio je da dvije države imaju konstruktivan parlamentarni dijalog. To je potvrđeno i uzajamnim posjetama članova parlamentarnih grupa prijateljstva. Ambasador je potvrdio opredeljenje Irana da razvija svestrane odnose sa Crnom Goru, naročito u oblasti ekonomije, gdje postoje brojne mogućnosti za dalje unapređenje.